

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska [v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 136.

V Ljubljani, v soboto 16. junija 1894.

Letnik XXII.

Iz zakristije!

Ni še mesec dnij, kar je bil sloveči francoski tovarnar Harmel iz Val de Bois pri Rheimsu v večnem mestu. Sveti oče so ga posebej vsprejeli in so se z izvanrednim veseljem razgovarjali z njim o delavskem vprašanju. In med tem so izrekli te-le znamenite besede: „Duhovniki morajo iz zakristije ven — mej delavce, tolažit jih in učiti in jim pomagati!“ Misel teh besedij sicer ni nova pri Leonu XIII. V okrožnici o delavskem vprašanju je prav točno izražena, toda ta krepki izraz ima nekaj odločnejšega, nekako kratko kritiko boječnosti in zaspanosti, nekaj mladeniško nauduševalnega.

Iz zakristije ven — pojdi duhovnik mej ljudstvo v smislu duhovskega poklica, posegajoč v življenje, kvasoč vse z večne resnice modrostjo, omikujoč vse v omiki oblažene, svete ljubezni. Sej ima pravico za to! Načela, katera zastopa, so prerodila in izpremenila svet; svetovna zgodovina jim hvaležno priznava najvišjo kulturno silo. Zato pa svetovni napredek ne more biti ptuj tistemu, ki ima dolžnost, stvarjati vir vsemu napredku. Ponosen svojega stanu stoji lahko v vrsti drugih stanov, ko izročajo človeštvu svojih trudov sad, saj je zastopnik tiste cerkve, ki je z uspešnimi borbami osvobodila nebrojno narodov in jih vzgojevala, kakor mati vzgojuje svoje dete. Duhovnik sme mej ljudstvo! Čudno smo zagazili, da se mora celó ta stavek dokazovati. Koliko jih je, ki bi duhovniški sled v javnem življenju s silo radi izbrisali, ki bi radi odpravili njegovo delovanje, ki bi ga radi zaprli — v zakristijo k cerkvenikom in ministrantom. In zato se trudijo na vse kriplje, da bi dokazali, da nima duhovnik v javnem življenju ničesar opraviti, marveč da naj k

večjemu pripravlja hladilne obliže za tistih nerazumnikov ranjena srca, kateri so še tako nedorasli, da ga potrebujejo.

Ako bi ne smel duhovnik mej ljudstvo in ako bi ne smel posezati v javno življenje, bi se sedaj Evropa ne bahala z lišpom svojih mest, s svojo učnostjo, z lepimi umetnostmi krasnimi proizvodi, bi ne imela ni ideje humanitete, katera ima namesto vati genija krščanske ljubezni in bi vsled tega tudi ne imela veličastnih tvorov v imenu Križanega, posvečenih ubožstvu, boleznim, žalosti in zapuščenosti. Da ni sebičnost in krvooločna surovost višjih uničila nižjih, je provzročilo to, da so duhovniki šli v življenje in so uprav tako imenitnikom kakor ubožcem oznanjali dolžnosti in pravice.

Kdo bi se bil ustavljal nasilnikom, kakoršne pozna svetovna zgodovina, kdo bi bil ob času sile z upanjem in pogumom navdajal potrta srca? Kdo bi bil branil krščanske narode navalu nekrščenih mohamedskih divjakov, da ni duhovnik vstopal v življenje za nadnatorne vzore, vzbujajoč navdušenje? Ljudstvo je krščansko, Kristusu pridobljeno in njemu se mora ohraniti. Ne kot tujec, marveč kot domačin mej svoje, vstopa duhovnik v javno življenje, naj je po svojem svetu zvanju zastopnik jedino prave omike, potomec tistih, katerim se ima v prvi vrsti zahvaliti krščanski svet za to, kar je.

Ne samo sme, marveč mora mej ljudstvo, mora v javno življenje. Odpad od Kristusa in njegovih zakonov je odpad od sreče, tudi pozemske. Duhovnikova dolžnost pa je, dejanjsko ljubiti ljudstvo in mu pomagati; zato mu mora zopet klicati v spomin pozabljene resnice, izvršujoč tako svoje poslanstvo in ohranjujoč i posamnikom, i družbam odrešenja sadove.

Ven iz zakristije! Saj ga kliče njegov

pastirski namen k ovcam tija, koder so in tija najpreje, koder je nevarnost zanje največja. Kliče ga naraščajoča npravna sprijetnost, množča se revščina, kliče ga ljudstvo samo, naj gre med nje, kliče ga ljubezen, ki mora biti duša njegovemu delovanju. Ven iz zakristije! Ta glas je poslušal sv. Janez Kapistran, ki je v svojem času zbiral ljudstvo v boj za vero in krepost, v obrambo oholemu, sprijenemu in okuževalnemu židovstvu njegove dobe, poslušal ga je sv. Vincencij Pavlanski in tako vstvarjal čudovite vekotrajne spomenike v blagor človeštvu, usmiljenke, lazariste Vincencijeve družbe, ki izdajajo na leto nad 5 milijonov gld. po celem svetu revežem poleg duhovne milščine, poslušal ga je Don Bosko, pravi krščanski socijalist, iz katerega zavodov istopa vsako leto nad 30.000 krepostnih, izobraženih, delavnih mladeničev v življenje, poslušal ga je V. E. Keteler, mogunški škof, ki je že pred 50 leti opozarjal duhovstvo na važnost socijalnega prašanja in je s svojim prijateljem dr. Monfantom ustanavljal delavske družbe in se potegoval za delavske pravice. Imena Kolping Hitze, Manning so tudi znana po svetu z njimi vred je še nebrojno drugih duhovnikov spoznavalo svojo nalogo tudi izven — zakristije. Tam koder je duhovnika nova doba odtujila ljudstvu, mora se sam zopet vdomačiti pri njem po shodih, družstvih itd., tam pa, koder mu še bijejo v zaupanju zvesta srca, mora jih ohraniti, da ne ostane naposled sam — v zakristiji in v cerkvi. Zato ostane nepobitna resnica na vsak način: Duhovnik mora iz svojega zatišja mej ljudstvo, za katero je postavljen v jedinstvi s svojimi duhovskimi tovariši, v udane pokorščine zvezi s svojim škofom izpolnujoč sv. očeta opomin.

Prvenstvo in gospodstvo po vsled tega ni njegov namen, saj je on sam le služabnik krščanskim

LISTEK.

Pismo.

Gospod vrednik!

Ljubljana pa res napreduje kot slovenska metropola. Sedaj dobi celo samo slovenske napise po ulicah in trgih; s tem, pravijo, dobi Ljubljana narodno lice. Zal da jaz nisem tega mnenja. Mislim namreč, da je s samo slovenskimi napisi malo pridobljenega za narodno lice bele Ljubljanice, dokler se tako pridno germanizuje po ljubljanskih šolah, kakor se sedaj godi in dokler bode v narodno-naprednih krogih tako prevladovala nemščina, kakor je to sedaj v navadi. Kot „curiosum“ moram povedati, da imajo nekateri izmed radikalnih mestnih odbornikov, po katerih sklepu se imajo uvesti samo-slovenski napisi, za svojo osebno rabo tudi javne napise samo nemške! — Pa še recite, da ni vse komedija na svetu! Opomnim pa, da Vam bodem sporočil o svojem času, kako da se vedejo ti samo-nemški napredni ljubljanski mestni odborniki v dobi samoslovenskih javnih napisov v Ljubljani. Tudi z imeni Vam bodem takrat postregel.

Torej dolenjsko železnico so vendar le spravili v tir, tudi slavnostni vlak jo je srečno vozil po novi progi. Veste, gospod vrednik, da sem tudi jaz imel skomine po slavnostnem vlaku, kajti zvedel sem,

kako je na njem vse lepo vrejeno za potnikovo komoditeto. Oprostili mi bode te moje skomine, ako pomislite, kaj vse se lahko človeku primeri na slabo vrejenem vlaku. Pripovedoval mi je nedavno moj znanec, da je moral vozeč se na kamniškem vlaku, o katerem ljudje govore, da s trskami kuri in se s polžem skuša v hitrosti, raztegniti v deževnem vremenu v železniškem vozu dežnik, sicer je bil v nevarnosti, da ga dež premoči. — Pripovedovalo se mi pa je, da se na ta slavnostni dan ni vsem tako srečno steklo, kakor slavnostnemu vlaku. Poslanec Šuklje nima tega dneva v najboljšem spominu. On je ostal v Novem Mestu, ko se je vračal slavnostni vlak v Ljubljano, in v mestu je imel s prijatelji skupno večerjo, pri kateri pa mu je neka jed ostala v želodecu, pravijo da je to bila zaupnica, ki pa je bila zelo slabo pripravljena, niti samega Slanca pristni „sauce“ jej ni zboljšal okusa. Srečnejši od Šukljeja pa je bil poslanec Krsnik, ki si je letos z manjšo mujo pridobil karto v Novo mesto, kakor lani v Kočevje. Najbrže zato, ker mu je pot na Dolenjsko bolj uglajena, kakor v Kočevje. Ni namreč še tako dolgo, ko se je poslanec kamniških kmetskih občin Janko Kersnik vozil po Dolenjskem s svojim političnim učenikom in mojstrom Šukljejem, ko sta delala in pripravljala v potu svojega obraza gaz za — srednjo stranko!

Dr. Ferjančič je bil tudi na slavnostnem vlaku. Skoro gotovo bi pa kot notranjski poslanec ne bil

prišel, ako bi bil čital ono lepo povestico v „Slov. Narodu“ o koscih Andreju in Francetu, ki sta se skušala, kedo da preje pokosi travnik, dasi je bilo takrat še precej zgodaj. Najbrže, da je ona povestica segla tako globoko v srce dr. Tavčarju, ki tudi zna tako „zale“ povesti pisati, da se letos ni prikazal na slavnostnem vlaku ter da je z lani občudovanim Šukljejevim cilindrom in s širokimi hlačami Krsnikovi izginil tudi nju občudovatelj per excellence — dr. Ivan Tavčar!

Sedaj pa še nekoliko na Gorenjsko! Tam se vedno širi židovsko-liberalno-nemška agitacija. Kjer je v Bornovem kraljestvu razpisan kak lov, ondi ga seveda drugi ne dobi kakor Born s pomočjo svojega Mallnerja; pomagajo mu seveda pri tem najbolj oni, ki so pripravljeni varovati vsakemu svoje, seveda pečenko divjačino — sebi! — Mnogo se je govorilo tudi o gorenjskih cestah in potih, zanimalo Vas bode morda gospod vrednik, pisemce ki sem ga prejel tam nekje od Trziča. Glasi se tako-le:

„Dne 2. junija t. l. se je vršila volitev cestnega odbora za tržiški okraj. Voljen je bil med drugimi glasoviti Mallner, Bornova desna roka in noga in seveda tudi neizogibni petršileček v vsaki juhi, znani vitez zlate glave. Ta mož je strasten prištaš Mallnerjev, recite Bornov. Bati se je pri sedanjih razmerah, da bode voljen načelnikom omenjenega odbora, če slavnostni deželni odbor ne izvoli mož, ki bodo stali na pristno kmetski strani. Zato stavimo

dejam in vzorom; kedor hoče tem služiti, mu je ljubljien sodrug in prijatelj. Zato poziv: „iz zakristije!“ ne kliče — gospodarit, marveč služiti, delati, žrtvovati se za blagor človeštva. Sv. Oče je govoril. Bog daj njegovim besedam odziva povsod po širnem svetu, vzlasti pa v naši Avstriji. Potem ne bomo samo tožili in v pobožnih željah vzdihavali po boljših časih, marveč vzbujena katoliška zavest jih bo brez težave samo ustvarila!

Državni zbor.

Z Dunaja, 12. junija.

Iz davčnega odseka.

(Konec.)

V dosego natančnejših poizvedb ima se okrajna davčna komisija posluževati občinskega predstojništva. Če nastanejo dvomi o resničnosti napovedbe, imajo se ti dvomi dotičnemu obrtniku naznaniti in dati se mu mora prilika, da te dvome odpravi. Vendar pa je davčna komisija eventuelno opravičena, da naloži dotičnemu prisego pred sodiščem, s katero ima potrditi, da je njegova napovedba resnična. To je precej ostra pravica, toda potrebna, ker nahaja se žal že precej ljudij, ki imajo kaj topo vesti, in le strah pred prisego ga more še dovesti, da pravico pove.

Najtežja bila je razprava, koliko svoto davkov ima vsakteri davčni razred prevzeti. Določilo se je, da se odredijo deležni kontingenti na podlagi sledečih načel:

Za prvodobno odmerjenje predpiše se za sleherni davčno vrsto ona svota, katero so v pretečenem letu vplačali obrtniki dotične davčne vrste, in sicer na obrtnem in dohodarinskem davku. Od tako seštete svote odbiti se ima oni odstotek, ki je sploh določen za znižanje obrtnega davka in v kolikor ima do tega znižanja opravičenje dotični davčni razred. Pristavljam v boljši spomin, da prvi, t. j. najvišji davčni razred nima dobiti nikakih odpustov. Predpiše se tedaj prvemu davčnemu razredu cela sešteta, iz dosedanjega obrtnega in dohodarinskega davka izvirajoča svota, odpusta pa dobi četrti torej najnižji razred dvakrat toliko, razred tretji pol drugokrat toliko, kakor razred drugi. Tem trem razredom sešteje se istotako od njih doslej plačani obrtni in dohodarinski davek, od katerega se potem odbije ravnokar navedeni odpustek.

Davčne deleže ali kontingente pa razdeluje cesarski davčni okrajni urad pod nadzorstvom višje finančne uprave in pa komisije, kar je tudi jedino pravo, ker nastali bi grozni prepiri v komisijah, ker bi posameznih razredov člani skušali, kolikor moč izvriniti na jedni ali drugi davčni razred, kakor bi imeli večino v dotični komisiji.

Po vpeljavi novega davka pa se bo istotako postopalo in sešteval davek, vplačan od obrtnikov istega davčnega razreda.

Nič manj težavna od pridelitve kontingenta posameznim okrajem bo razdelitev okrajnega davčnega kontingenta med obrtnike vseh štirih razredov v do-

tičnem davčnem okraju. Vršiti se ima po istih načelih, kakor pri pridelitvi deželnega kontingenta, katerega določuje kontingentna komisija, ki ima svoj sedež na Dunaju in obstoji iz predsednika in 16 članov, od katerih imenuje polovico finančni minister, drugih osem pa posamezne deželne davčne komisije, in sicer: Češka 1, Galicija z Bukovino 1, Nižje Avstrijsko 1, Gor. Avstrijsko s Solnograško 1, Tirolsko 2, Predarlško 1, Moravska s Šlezijo 1, Štajerska, Kranjska in Koroška 1, Goriško, Trst, Istra in Dalmacija 1.

Državna kontingentna komisija oziroma nje člani imenujejo se za dobo šestih let. Po preteku dveh prvih let, izstopi tretjina članov, kar za prvo dobo določuje žreb. Ta državna kontingentna komisija ima jako obširne pravice, ker ona ne le odmeri posamezne davčne kontingente na štiri davčne razrede, ampak ima tudi pravico znižati kakemu davčnemu razredu njemu sicer odpadajoči davčni kontingent, če se je prepričala, da vsled spremenjenih kupčijskih razmer peša dotična vrsta obrtov. Take znižane svote imajo se poravnati s tem, da se v to porabijo prebitki iz dotičnega davčnega leta, ali da se vsi kontingenti primerno v toliko, da se pokrijejo znižane svote, zvišajo. Vendar je v tako znižanje treba dvetretjinske večine v kontingentni komisiji.

Ko bo izvršena pridelitev oziroma razdelitev davčnih svot na posamezne razrede, dobi obrtnik od okrajne davčne oblasti plačilni nalog, v katerem mu je predpisana davčna svota s pojasnenjem, zakaj se mu je tolika svota priznala.

Prav umestna je določba v § 57., ki veli, da se za vsak okraj ima napraviti obrtno-davčni kataster, v katerem so vpisani vsi obrtni davek plačujoči dotičnega okraja in vsakdo ima pravico pogledati v ta kataster, kar je velikega pomena, ker s tem je javnost vsega davčnega odmerjenja zagotovljena in vsakdo se zamore prepričati, ali ni njegov vrstnik, ki ima enako obrt, morda manj davka odmerjenega dobil kakor on, itd. Tudi veli ta paragraf, da se ima za vsako davčno občino sestaviti tak seznam obrtnega davka, in ima tak seznam biti javno razporejen v porabo slehernemu obrtniku dotične občine.

Paragrafi 58. do 62. določujejo, kako je postopati glede prizivov proti davku odmerjenemu posameznim obrtnikom, ki imajo pravico pritožiti se proti odmerjenemu davku pri deželni finančni oblasti, katera presodi priziv in ga potem v konečno rešitev izroči deželni prizivni davčni komisiji. Proti odlokom te komisije je mogoč priziv na upravno sodišče.

Pomenljivejši je iz nadaljnjih paragrafov še § 74., ki določuje pobiranje obrtnega davka; ki se bo imel odrajtovati v četrtletju in sicer od 1. januarja, 1. aprila, 1. julija in 1. oktobra; in § 75, ki zagotavlja davčni oblasti pravico do rubežni v svrhu izplačila davka na posestvo obrtnika, ter imajo te tirjatve prednost pred drugimi privatnimi vknjižbami.

Onim pa, ki proslavljajo sloveče može, ter so v zadregi, kake spominke bi jim postavili evo vzgleda: Angleško mesto Shrewsbury je rodno mesto Darvinovo, čegar „natural selection“ in „struggle for life“ (boj za življenje) sta nekaj časa strašili svet, a sta sedaj že med zasluženimi pokojniki. Po prirodoslovnih naukih tega moža razvijala so se iz nepopolnih bitij vedno popolnejša, tako da se je konečno razvil iz opice — človek!

Rodno mesto sklenilo je postaviti Darvinu dostojen spomenik. Najprej so nameravali postaviti mu mramornat kip, a prevladalo je mnenje, da za takega naravoslovca je najprimernejši spomenik — prirodopisni muzej. Toda konečno so vendar modri mestni očetje shrewsburski odločili drugače. Sklenili so zgraditi stavbo, v kateri bodo razvrstili zbirko živih opic celega sveta. Tako nadejajo se razsvetljeni mestni očetje Darvinovega rojstnega mesta, da najprimernejše časte spomin tega slavnega moža. — Tudi jaz moram priznati, da bi bil s polnim prepričanjem glasoval za ta predlog, ko bi bil sedel med očeti shrewsburskega mesta.

Ne vem, če bi Darwin, ko bi še živel, imel toliko veselja s tem svojim spomenikom, kolikor ga ima lahko s svojimi plitvimi učenci.

Za danes dovolj! Menim, da glede spomenikov za slavne naše može tudi Slovenci sedaj ne bomo več v zadregi.

O—v.

Paragraf 77. predpisuje posebna določila, po katerih se ima odmeriti in pobirati davek od krošnjarjev in potujočih prodajalcev sploh.

Odsek zboljšal je ta določila v toliko, da se ne sme pobirati davek od krošnjarjev, ki nosijo na trg in okrog po hišah svoje lastne domače izdelke, kar je velike važnosti za vse one postavno tako zvane domače obrtnije, kakor pri nas npr. pletenje slamenikov, korb, idrijskih čipk, nogovic in enakih izdelkov.

Strožje pa je odsek sklenil določila za inozemske popotnike trgujoče po naši državi in posebno proti onim, ki prihajajo deloma iz mest, deloma iz inozemstva v manjše trge, kjer nastavijo v razprodajo svoje blago, katero je navadno zelo slabo in po nizkih cenah na kakih dražbah pokupljeno. Zato prodajajo tako malo vredno navidežno pa zapeljivo blago po nizki ceni, ter s tem zelo škodujejo domačim obrtnikom.

S tem dovršena je razprava o celém oddelku, po katerem se ima preosnovati novi obrtni davek. V prih. članku objavim še sprejeta načela, po katerih bo sestavljen navod (ali instrukcija), po katerem bo postopati pri razdelitvi davčnih deležev na posamezne davčne razrede.

O trnovskem katoliško-političnem shodu.

Z Notrajskega, 14. junija.

Poročali ste že o velikem ljudskem katoliškem shodu, kateri se je vršil 2. t. m. v Trnovem, vendar se nadejam, da boste tudi moje vrstice sprejeli v svoj cenjeni list, posebno ker se o tej zadevi tendenciozno in neresnično liberalnim listom dopisuje. Pisati vam hočem mirno in objektivno, in samo iz tega namena, da se resnica prav spozna in da se ljudje, kateri se niso udeležili shoda, o tem dogodku prav poučijo.

Ko se je dognalo, kaj namerava katoliško politično društvo, je bilo naše ljudstvo veselo iznenađeno ter je težko pričakovalo določenega dne. Liberalci so bili nekoliko poparjeni, niso hoteli prav verjeti ter so se porugavali, češ, tako predrzo in nes pametno ne bo katoliško politično društvo, da bo poslalo svoje poslance med nas, v glavno trdnjavo slovenskega liberalizma, ker društvo dobro vé, kaj ga pri nas čaka.

Ko je bilo zborovanje zaradi procesij, na katere se ni mislilo, odloženo, so dobili liberalci naši pogum in začelo se je agitirati tako, da je vsakdo vedel, da se tukaj nekaj za prihodnji shod jako ne ljubega snuje. Delali so nam zapreke zaradi prostora, na katerem bi se imelo zborovati. Župan trnovski ni hotel odkazati mlajev in že v drugo so rešili Bistričani v tem oziru čast občanom ter so prepustili lepa drevesa, katere so kinčala slavnostni prostor. Tudi postavljanju dreves in streljanju s topi piči je delal župan Urbančič ovire; vendar se je oboje na splošno zadovoljnost izvršilo. Oder se je postavil, bistriška in trnovska dekleta so ga okitile in opletlo s trakovi in venci in mnoge slovenske in cesarske zastave so vihrale in oznanjevale, da se bo tukaj nekaj nenavadno znamenitega obhajalo. V nedeljo zjutraj se pripeljejo v „Slovenec“ že imenovani gospodje iz Ljubljane; do 40 naših vrlih možakov je pozdravilo pristržno in spoštljivo velecenjene gospode, kateri se trudijo in delujejo v prid in blagor našega naroda.

Med streljanjem topičev so dospeli gospodje v Trnovo. Kmalu popoldne so se zbirati začele trume ljudstva na slavnostnem prostoru; začetkom bolj počasi, ko se je pa 3. ura bližala, je množica hitro naraščala, tako da se je napolnilo prostorno dvorišče, cesta in ves prostor krog in krog, in gotovo ni „Slovenec“ pretiral, ko je zadnjič cenil zbrano množico na 6000 zborovalcev. Bilo jih je prej več, kot manj.

Videl si tukaj mnogo Pivčanov, mnogo premških faranov, mnogo ljudij iz berkinskih hribov, iz podgrajske vikarije, iz jelšanske fare, iz trnovske župnije so bile tukaj kar cele vasi zbrane, le otroci in stare ženice so ostale doma. Vsa ta nešteta množica je dostojno in mirno čakala, kdaj se bo zborovanje pričelo, in ko je velespoštovani g. dr. Papež začel govoriti, so se vseh oči obrnile na oder in z največjo pazljivostjo so ljudje poslušali zlate besede gg. govornikov ter jim živo pritrdjevali in vse odobraval.

Ker je „Slovenec“ zborovanje že opisal in tudi obseg govorov naznačil, ne mislim vam danes o tem

uljudno prošnjo do slavnostnega odbora, da z dvema od njega izvoljenima zastopnikoma ukrene potrebno, da se ta izvolitev izjalovi, kar je le od njega odvisno. Zlata glava, ki se itak rada baha, da sta si z g. deželnim glavarjem kar tako „po domače“, si utegne še domisljati o kakih posebnih zaslugah, ki prinese včasih tudi zaslužni križec. Pri nas o takih zaslugah nihče niti ne sanja. G. vrednik! Če hočete videti okorne kmetske noge, v roki solnčnik, na nosu pa „gigrlski cviker“, potrudite se v Bistrico pri Trziču in vsak pastir Vam pokaže tega najnovejšega viteza! Pozor torej na vse strani!

Tako slove pismo. Zeleti bi bilo, da bi ga ne prezrli oni, katerim je namenjeno.

Srečno se je letos dovršil tudi občni zbor kmetijske družbe. Hvala Bogu, da je letos vsaj še s par glasovi zmagal pri volitvi odbornikov slovenski plebejec nemškega grofa; drugo leto bo morda šlo težje. Toda kaj če to, vsaj ima Slovenija novega „častnega ravnatelja“. Jaz seveda g. Gustavu Pircu prav iz srca privoščim častnega ravnatelja častno čast, prišlo pa mi je vendar le v misel vprašanje, kako se bo kaj predsednik počutil v odboru poleg „ravnatelja“, kaj pač bo predsednik „vrvnaval“, ako ga tudi ravnateljstva oprostí društveni tajnik. No pa bodi temu kakor drago, tudi ta najnovejši naslov ne zmanjša g. Pircu zaslug, katerih si je pridobil za razvoj kmetijske družbe.

poročati; ne morem pa opustiti, da vam ne bi nekoliko pisal o ponesrečenem poskusu naše radikalne stranke, motiti red in zborovanje onemogočiti. To se hvala Bogu našim nasprotnikom ni posrečilo in le osmešili so se nesmrtno pred vso veliko trnovsko duhovnijo in pred neštetimi tujimi možaki. Že zjutraj v nedeljo se je klatilo po Trnovem več sumljivi oseb, videlo se je, čemu so ti ljudje prišli, da so najeti in da zastoj pijejo. Nekaj takih ljudi je je pomešalo med zborovalce, nekaj se jih je pa pridružilo malemu številu razgrajalcev, kateri so stali pred nasprotno krčmo ter so jezno in razburjeno gledali, kako krasno se vrši pred zbranim notranjskim narodom katoliški shod. Znani umobolni človek iz Kilovč, kateri ima sicer navado, počastiti nasle o semnjih, je neki na vse zgodaj po Trnovem korakal. Bil je zelo dobre volje in prišel je med množico, pa bil je k sreči nenavadno pameten, molče je poslušal in dane mu naloge ni izpolnil. Drugi, kakor se je že prej par dni govorilo, v slab namen najeti človek, je pa kozarec vina preveč izpraznil; hotel je sicer nekaj zabavljati, pa par krepkih rok ga je prijelo ter porinilo iz množice. Pravijo, da je legel na travo ter mirno spal, dokler se je zborovanje završilo. Drugi objestneži, kateri so skušali s piskanjem govornike motiti, so zvedeli, da je naš notranjski kmet jako omikan in pohleven, da pa vendar ni jagnje in da tudi njemu kri zavrè, ako se ga draži in ako se mu najsvetejše pravice žalijo. Kmalu je piskanje potihnilo, ker je bila vsakemu piščalka na prav drastičen način odstranjena. Tudi banda s turškim bobnom pod vodstvom svojega novega kapelnika se je umaknila kmalu v bližnjo gostilno in za njo je šlo nekaj nemirnežev v hišo. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. junija.

Civilni zakon na Ogerskem. Pri Aladarju Andrássyju so bila posvetovanja ogerskih magnatov o novem zakonodajnem zakonu. Zbralo se je bilo nekaj pristašev in nekaj nasprotnikov vladne predloge in pa ministerski predsednik ter pravosodni minister. Konservativci so predlagali, da naj se vpelje k večjemu civilni zakon za silo, ali se pa določi vsaj, da zakon postane še le veljaven, ako mu sledi cerkvena poroka, izimši slučaje, v katerih se cerkveni poroki stavijo cerkvene ovire. Nekateri so izrekli misel, da bi se naj uveljavil civilni zakon, ali naj bi ne bila odvisna veljavnost zakona od civilne poroke, temveč bi bili tudi samo cerkveni zakoni za veljavne priznani. Vse take in podobne predloge je pa vlada odklonila, ker so bistveno nasprotni njeni predlogi. Sporazumljenje se torej ni doseglo in se tudi doseči ne more.

Car Aleksander III. je dosedaj bil za silno razširjanje pravoslavja. Več ljudi so pod njegovo vlado že s silo popravoslavili. Če se je pa tak popravoslavljeneц povrnil v prejšnjo svojo vero, bil je ostro kaznovan. Ravno tako je bil kaznovan nepravoslaven duhovnik, ako je sklenil kak zakon mej pravoslavnim in kakim drugovercem. Take zakone so sklepali smeli le pravoslavni duhovniki, ki so pri tem navadno tedaj ob enem oba poročenca za pravoslavna zapisali. Veliko ljudi, katolikov in protestantov je bilo že obsojenih, ker so se držali še svoje vere, ko so bili že vpisani za pravoslavne. Nedavno sta bila obsojena dva taka zakonska, ker sta vzgojevala otroke v protestantski veri in pa neki pastor, ki je sklenil mešan zakon. Car pa obsodbe ni potrdil, temveč obsojence pomilostil. To kaže, da v Rusiji mislijo v tem oziru začeti drugače postopati. Dosedaj je car vse take obsodbe potrdil. Mi le želimo, da bi se prizanesljiveje postopalo ne le s protestanti, temveč tudi s katoliki.

Rusko učno ministerstvo poslalo je kursorja moskovskega učnega okraja Kapnista, da si ogleda srednje šole v Nemčiji. To zopet kaže, da v Rusiji zadnji čas veje vedno bolj Nemčiji prijazna sapa. Pred dobrim letom bi kaj tacega ne bilo mogoče. Sicer je pa rusko šolstvo že sedaj liki avstrijskemu precej uravnano po nemškem kopitu. Nemški vpliv je bil v Rusiji vedno večji nego kateri koli drugi. Večina ruskih učenjakov ima najtesnejše zveze z Nemci. Ruska znanstvena terminologija je polna nemških izrazov, ali pa po nemški prirojenih.

Norveški državni zbor je dovolil 10.000 kron podpore delavcem, odpuščenim iz političnih vzrokov iz neke tovarne. Dotični delavci bili so menda so-

cijalni demokratje. Poleg tega je zbor sklenil, da državni zbor smatra za neoporečno pravico vsacega državljana, da izvaja svoje državljanske dolžnosti po svojem prepričanju in da se mora odločno grajati, če delodajalci kako vplivajo v tem oziru na svoje delavce ali jim zaradi tega še delo vzemo. Za ta predlog glasovala je vsa radikalna večina. Konservativna in zmerna stranka ste pa ugovarjali temu predlogu, ker se z njim preveč omejujejo pravice delodajalcev in podpira socijalna demokracija, kar utegne postati nevarno za državo in družbeni red. Radikalci se za vse te ugovore niso nič zmenili. Znano je, da se norveški radikalci v ničem ne dajo lahko pogovoriti.

Afriške zadeve. Nekateri pokrajine, katere je Anglija v svoji pogodbi prepustila kongijski državi, pripadale egipski polutniški pokrajini. Ker so se Sudanci spuntali, ta pokrajina faktično že precej časa ne spada pod Egipet. Po imenu se je Egipet še vedno lasti in turški sultan pa tudi kot vrhovni poglavar Egipta, zaradi tega je turški veleposlanik v Londonu v posebni noti ugovarjal, da se ta pokrajina odstopa kongijski državi. Za to noto se pač v Londonu ne bodo dosti zmenili, da se le pobotajo s Francijo. Poslednja pa tudi ne misli stvari predaleč tirati, posebno ker Anglija z njo sporazumno postopa v maročanskem vprašanju, zaradi Afrike pač ne pride do vojne. Z nekaterimi notami bode vse opravljeno.

Razgled po slovanskem setu.

Iz Prage, 10. jun.

Včeraj in predvčerajšnjim je kar mrgolelo ljudi na Sofijinem otoku: bila je tu umetniška slavnost, kojo so priredila društva čeških žurnalistov, pisateljev in gledaliških igralcev. Videli smo tu mnogo lepega, kajti program je bil jako bogat, pa vendar bi bili prireditelji lahko izpustili točke, kakor: „zadržana jeptiška“ (nuna). „to je nemilé“. „mezi námi“. Te točke bi se bile podale bolj za Štvanico, kjer se predstavlja vse mogoče, ne pa za Sofijin otok. Izdal se je tudi list „Zofin“, kjer se bere „modlitba k sv. Linhartu“, paskvil na duhovski in zakonski stan, da ne omenjam drugega. Sploh se mora reči, da bi bili morali biti prireditelji, kar program zadene, bolj previdni, ker se niso vse točke strinjale z umetnijo.

Društvo Gustav Adolfovo na Češkem razvija precejšno delavnost; dohodki so znašali čez 1000 gld. Pri zborovanju v Kolínu je bilo poleg 31 zastopnikov, ki so zastopali 35 družb, še mnogo drugega občinstva.

K prazniku sv. Janeza Nep. se je pripeljalo v Prago čez 70.000 romarjev. Ta dan se je posebno slovesno praznoval, in odgovor na to je dal dr. Podlipský, ki je predlagal, naj se imenuje od sedaj za naprej Svetojanski trg, Prokopov trg. To se pravi žaliti čut celega češkega naroda v obče, posebej pa, žaliti čut toliko romarjev, ki vendar marsikateri krajcar tukaj puste.

Velikanska veselica na nekdanjem razstavišču v korist srednje šolske matice se hitro bliža. 16. t. m. se bodo zopet ti prostori napolnili. Odbor je že sestavil vspeh, v kojem se obeta občinstvu mnogo zanimivega in novega. Tako se bodo v „češki chalupi“ nabirali novinci v vojsko zoper Turka. Šolski matici se mora na vsak način pomagati, ker tudi meseca majnika je imela manj dohodkov kot stroškov. Radoveden je marsikateri, ali se bode letošnje veselice udeležil tudi dr. Vašatý, kojemu bide srce toliko za narod, da je odrekel za matico vsak tudi najmanjši dar, ko je bil naprošen. Ta faktum je odkril njegovo veliko rodoljubje bolj, kot njegov najdalji govor. O njem in mnogem drugem bi se pač smelo reči: manj besed, pa več dejanj! Kdor bere poročila o tolikih narodnih shodih in taborih, o delovanju narodnih društev, banketih, koncertih, veselicah in govorih, bi si moral misliti, da ga ni srečnejšega slovanskega naroda kot so Čehi, da so njih sovražniki že zdavnaj premagani. Toda v istini ni tako. Čehi govorijo, vsaki sklep raztrobiijo, Nemci pa na tihem delajo. Dokaz tega so Třebeňice. Kakor je kupil pred šestimi leti posestvo bratov Tschinklov v Čizkovicah pri Třebeňicah s pivovarnico vred za majhen denar Nemec, tako je kupil tudi sedaj třebeňicko pivovarnico dr. Titta za „Ein- und Verkaufverein“ za 27.000 gld. Res so vpisovali Čehi delnice za to pivovarnico, a vpisali so jako malo deležev. Tako n. pr. pet občin iz libohoviškega okraja je vpisalo 150 d., Praga samo 300 in srednja mesta, kakor Kral. Gradec in drugo nič. Kako so

se potem Čehi žudili, ko so postali Nemci posestniki! To pot bi bile pivovarnice ohranile prav lahko hranilnice, jedna ali druga bi je bile lahko kupile. Čemu imajo toliko denarja? Toliko narodnih društev se nahaja, in vendar malo dosežejo, ker ne delajo složno. V mnogih mestih in trgih se nahajajo društva le radi parade, ali pa, da morejo reči: tudi mi smo narodni, vsaj imamo narodno društvo! O kaki koristi, o namenu društva se pa še govoriti ne more. Žalostno razmerje vlada tudi v železnobrodskem okraju, kjer ne morejo doseči češke občine svoje šole. Šolska matica ne more povsod pomagati, in naši zastopniki se brigajo za vse drugo, še za ulične napise, le resnične nevarnosti ne vidijo. Po naših ulicah se dobijo napisi skoraj v vseh evropskih jezikih, to omenjam le mimogrede. O trebenicki izgubi so pisali „N. L.“ in obžalovali, da je prešlo v nemške roke v tem mestu že toliko, namreč za „Germanijo“ hiša 40.000 gld. vredna, šulfereinska šola 9000 gld. in mnogo posestev. Kmalu za tem so pa pisali o slavni zmagi v Lomnicah pri Jičínu. Tam so res zmagali Mladočehi, a zoper Staročeha. Da bi zmagali enkrat tudi zoper Nemce prav slavno! Koliko časa bomo še čakali?

„Slovenska Matica“.

C. odborova seja, v sredo dné 13. junija 1894. leta.

Navzočni: Gg. Fr. Levec (predsednik), dr. H. Dolenc, P. Grasselli, dr. I. Janežič, A. Koblar, A. Kržič, dr. Franc Lampé, dr. J. Lesar, M. Pleteršnik, dr. L. Požar, A. Pra-protnik, S. Rutar, A. Senekovič, dr. J. Staré, F. Stegnar, I. Šubic, A. Tavčar, dr. I. Tavčar, I. Vavř, I. Vilhar, Fr. Wiesthaler, A. Zupančič, V. Zupančič, dr. J. Zupanec in A. Žumer (odborniki) in E. Lah (zapisnikar). Skupaj 26.

Predsednik proglasi sklepčnost, otvori sejo, pozdravi novič izvoljene odbornike in posebej na novo izvoljenega odbornika vodjo A. Žumra, ter naznani, da so izvolitev vsi sprejeli.

Zapisnika o 99. odborovi seji, ki sta ga pregledala in potrdila odbornika Bartel in Koblar in o XXIX. obnem zboru, ki sta ga pregledala in potrdila odbornika Kržič in Stegnar, in ki sta odboru danes tu na vpogled, odobrita se brez ugovora. Današnjemu zapisniku bodita overovatelja odbornika V. Zupančič in Žumer.

Na znanje se vzame, da so bili vsi sklepi iz zadnje odborove seje in iz obnema zboru izvršeni.

Po obnem zboru je prejelo predsedništvo še dve glasovnici z 21 glasovi za priporočane in izvoljene kandidate.

Novega opravnega reda, ki je bil razposlan na vse odbornike, se je dalo tiskati 200 izvodov.

Izvrše se volitve predsednika, obeh podpredsednikov, blagajnika, ključarjev, gospodarskega in književnega odseka.

Za predsednika je izvoljen profesor Frančišek Levec, za prvega podpredsednika profesor dr. Fr. Lampé, za drugega podpredsednika župan Peter Grasselli, za blagajnika dr. Josip Staré, za ključarja profesorja dr. I. Janežič in A. Kržič. V gospodarskem odseku so odborniki: 1. dr. H. Dolenc, 2. P. Grasselli, 3. dr. A. Jarc, 4. dr. J. Staré, 5. dr. I. Tavčar in 6. I. Vilhar; v književnem odseku pa odborniki: 1. A. Bartel, 2. A. Koblar, 3. A. Kržič, 4. dr. Fr. Lampé, 5. dr. J. Lesar, 6. Fr. Levec, 7. M. Pleteršnik, 8. dr. L. Požar, 9. S. Rutar, 10. A. Senekovič, 11. I. Šubic, 12. A. Tavčar, 13. Fr. Wiesthaler, 14. A. Zupančič, 15. V. Zupančič in 16. A. Žumer.

Vsi izvoljenci izjavijo, da sprejmo izvolitev.

Redakcija historičnega kvartalnika v Lvo-vu se zahvaljuje za sprejem ponudene književne zveze, potrjuje prejem poslanih knjig in pošlje več lastnih knjig.

Novega poverjenika je dobil Pulj, izpraznjeni sta na novo poverjeništvu za Selca in Braslovče.

Knjižnici je prirastlo 74 knjig zvezkov in časopisov: 1 po nakupu, 9 vsled daril, 64 po zamjenji; 26 poljskih, 22 ruskih, 19 čeških, 5 slovenskih in 2 bolgarskih.

Tajnikovo poročilo o društvenih knjigah za leto s, ki so vse že v tisku, se vzame na znanje in se sklene, ako se to sklada z društvenim proračunom, Letopisu vsebino pomnožiti.

Po nasvetu odbornika profesorja Rutarja se sklene Osolinskemu zavodu v Lvo-vu ponuditi književno zvezo.

Za lansko leto je vplačalo letnino 2095 društvnikov, za leto dozdej 806. „Matica“ je od zadnje seje zgubila dva ustanovnika (Balon in Kosár),

pristopilo ji je pa novič ali na novo 36 letnikov, namreč gg.:

1. Abram Ivan, lesni trgovec v Trstu. 2. Bajt Ignacij, učitelj v Batujah. 3. Bartel M., zasebnik v Trstu. 4. Bevec Matej, poštar na Boh. Bistrici. 5. Bevk Blaž, adm. v Jagerščah. 6. Cimperšek Marica, učiteljica v St. Pavlu v Savinjski dolini. 7. dr. De-franceschi Peter, primarij in okr. zdravnik v Novem mestu. 8. Drdlik Josip, provizor v Gorenčah. 9. Farčnik Anton, nadučitelj na Polzeli. 10. Gantar Ivan, nadučitelj v Čatežu. 11. Golia A., c. kr. nad-komisar v Trstu. 12. Grossmann Karol, odvetniški kandidat v Novem Mestu. 13. Hribar A., policijski stražnik v Trstu. 14. Hribar Josip, sem. duhovnik v Celovcu. 15. Kavčič Matej, učitelj v Marija-Reki. 16. Kocuvan Anton, knjigovodja v St. Pavlu v Sa-vinjski dolini. 17. Koechler Viktor, kapelan v Bo-štanju. 18. dr. Kotzmuth Julijan, c. kr. okr. zdravnik v Postojini. 19. Kržič Uršula, posestnica v Borov-nici. 20. Lesar Antonija, meščanka v Chicagi. 21. Mencinger Franica na Boh. Bistrici. 22. Mohar M., organist v Šmartnem. 23. Ogulin Anton, župnik v St. Pavlu (Amerika). 24. Orožen Škender, c. kr. davkarski kontrolor v Rogatecu. 25. Pavlin Alojzij, živinozdravnik v Rogatecu. 26. Pehani Josip, posestnik v Žužemperku. 27. Piešnik Mihael, župnik v Šent-Pavlu v Savinjski dolini. 28. Podboj Alfred, c. in kr. nadporočnik v Zagrebu. 29. Podgore Valentin, marij. prefekt v Celovcu. 30. Pogačnik Ivan, c. kr. sod. pristav v Črnomlju. 31. Singer Stefan, bogo-slovec v Celovcu. 32. Slavec Ivan, kapelan pri starem sv. Antonu v Trstu. 33. Stariha Ivan, župnik v St. Pavlu (Amerika). 34. Švigelj Franc, posestnik v Borovnici. 35. Vaksel Ivan, adm. v Leskovic. 36. Velikonja Jakob, nadučitelj v Cerknem.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Zadnje kratko notico o občnem zboru naše kme-tijske družbe spopolnujemo z nastopnim obširnejšem poročilom.

Prvosednik cesarski svetovalec gosp. Murnik omenja v svojem nagovoru, da je vsled lanske slabe letine trpela v naši deželi zlasti živinoreja, ker je bilo veliko pomanjkanje krme. Centralni odbor se je potegoval posebno za prepoved izvažanja krme v ptuje države. Ministerstvo je ugodilo skupnim proš-njam c. kr. kmetijskih družb. — Vinska letina je bila lansko leto dobra. Dolenjci so drago prodali svoje vino, le vipavski dolini veliko škoduje znana vinska klavzula.

Z veseljem konstatuje g. predsednik, da je za-nimanje za družbo med kmetovalci vedno večje. To dokazuje število vedno se snujočih podružnic, kate-rih je sedaj že 63. Danes jih bode slavni zbor zopet šestero novih potrdil. — Kakor druga leta je cen-tralni odbor posebno podpiral sadjerejo. Oddal je društvenikom nad 10.000 mladih dreves. Letos se je družbina drevesnica razširila, tako da bode v pri-hodnje mogoče do 14.000 drevesec oddajati.

Da bi glavni odbor praktično pokazal, kako se po najnovejših škušnjah obdeljuje polje in kako je ravnati umnemu kmetovalcev z živinorejo, vzel je na Viču precej veliko posestvo v zakup, na katerem se je napravil poskusni dvorec.

Konjerejski odsek sme preteklo leto z zlatimi črkami zapisati v svojo zgodovino, kajti osno-val je žrebetišče, v katerem redi 20 mladih konj. Dirka v St. Jerneju se je sijajno obnesla in v pod-kovski šoli se izšlo 13 pridnih učencev. Predsed-nik tudi upa, da bode novoutvorjena dolenjska že-leznica mnogo k temu pripomogla, da se bodo tudi Dolenjci vedno bolj zanimali za družbo, v katero so do sedaj le težko občevali. Svoj nagovor je sklenil proseč Boga, naj tudi v bodoče blagoslavlja družbo, katera bode vedno delovala z geslom presvitlega vla-danja „z združenimi močmi“. Trikratni živijo, naj-odličnejšemu zaščitniku kmetijstva. Njegovemu Veli-čanstvu sledil je nagovoru predsednika.

Poročilo tajnikovo. Govornik našteje najpoprej nekatere avstrijske kmetijske družbe, ka-tere so člane centralnega odbora imenovala svojim zastopnikom pri današnjemu zborovanju. Izjavi, da je vladni tajnik pl. Lascha n. mesto vladnega svet-nika. Dralke imenovan stalnim vladnim zastop-nikom pri družbi. Z veseljem povdarja, da so tudi lansko leto podružnice čvrsto delovale, da so tekom zadnjih 10 let, t. j. za njegovega tajnikovanja, po-stale podružnice tako rekoč samostojne družbe, ka-tere so poprej bile le samo na papirju brez vsake delavnosti.

Na to preide k upravnškemu poročilu glav-nega odbora za leto 1893. Pravi, da je lanski občni zbor sklenil 14 predlogov, in naročil glavnemu od-boru, naj jih izvede kolikor mogoče.

Ti predlogi so sledeči: 1. Zatiranje mrčesov. Vlada je na prošnjo glavnega odbora skrbela, da se je letošnje spomlad dotični deželni zakon natančno izvrševal. Toliko hroščev kakor letos se v deželi še nikdar ni pokončalo. Občine, okrajni šolski svet, kme-tijske podružnice, pa tudi veliko posestnikov je v tej zadevi storilo popolnoma svojo dolžnost. Bila je prava vojska zoper hrošče.

2. Vsi sodnijski okraji na Kranjskem, naj bi dobili diplomovane živinozdravnike. Vlada je glav-nemu odboru izjavila, da ima vedno pripravljano subvencijo za živinozdravnike, ako se kdo hoče na-seliti v kakem sodnem okraju.

3. Novi zakon za konjače, kateri po nekaterih krajih delajo velike sitnosti živinorejcem, sicer še ni sklenjen, toda predložil se je deželnemu zboru drugi zakon, kateri je s tem v zvezi. Kedar se ta potrdi, pride tudi zakon za konjače na vrsto. (Dalje sledi.)

Koledar za 25. teden leta 1894.

Nedelja, 17. junija: 5. pobiuk.; evang.: O farizejski pravičnost, Mat 5.; Ciriak in Musca m. m. Ponedeljek, 18. junija: Feliks in Fortunat m. m. Torek, 19. junija: Gervazij i. dr. m. m. Sreda, 20. junija: Prot. m., Silverij m. Četrtek, 21. junija: Alojzij sp. Petek, 22. junija: Ahacij, m. Sobota, 23. junija: Cenon, šk. — Lunin spremen: Sip 18. junija ob 8. uri 4 m. zjutraj. Solnce izide 20. junija ob 4. uri 14 min.; zaide ob 7. uri 48 m. Najdaljši dan.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. junija.

(Pogreb † Fr. Kosarja.) Iz Maribora, 15. junija: Včeraj dne 14. junija popoldne smo pogrebili stolnega dekana, prelata Fr. Kosarja. Slo-venci, posebno naša lavantinska škofija, bodo še le zdaj vedeli, kaj so izgubili z njim. Nebo je bilo oblačno, otožno, kakor bi z nami žalovalo, ker smo izročili materi zemlji tako odličnega moža. Po slo-vesnem vходу milostljivega vladike dr. Napotnika v stolno cerkev bila so najprej mrtvaška opravila za ranjkim. Potem so stopili škof na prižnico in so tu proslavljali blagega pokojnika v precej dolgem in živahnem govoru. V prvem delu so nam načrtali na kratko njegov življenjepis, v drugem delu so go-vorili o njegovih velikih krepostih in o njegovih za-slugah za vero in za slovenski narod. Ljudij je bilo veliko in vsi so jako pazno poslušali naudušene be-sede visokega govornika. Po pridigi in po slovesno odpeti „Libera“ jel se je sprevoz pomikati na pokopališče. Vodili so ga škof sami. Navzočih je bilo okrog 90 duhovnikov, med njimi mnogi odličnjaki naše lavantinske škofije in nekaj tujcev. Graški ka-pitelj je zastopal kanonik dr. Hebenstreit. Pogreba so se dalje udeležili gg. bogoslovci, večinoma vsi slovenski odličnjaki našega mesta in mnogo ljudstva z dežele. Tudi č. šolske sestre z gojenkami in č. usmiljenke so bile mnogobrojno zastopane. Sprevoz se je pomikal po stolnej ulici, po glavnem trgu in skozi Schmidererov drevored na pokopališče. — Le jedna reč ni nič posebno ugajala. Pri Slovencih je vendar navada, da pokojniku na grobu zapojó še kako pesem v slovó. Tukaj na grobu tako slavnega moža pa se je ta lepa navada opustila. Žal, Mari-bor bi se menda radi tega ne bil podrl. — In zdaj počiva Franc Kosár v tistem grobu. Dolgo je živel, mnogo je delal, a vendar je potrta radi njegove iz-gube cela lavantinska škofija, užaljen ves slovenski narod! Od njega se učimo malo govoriti in mnogo delati! Bodimo radikalni v dejanju in ne v besedah. Sploh pa skušajmo se v tem, da slednji izmed nas mu skuša biti enak.

(Kanonično obiskovanje in birmanje.) Ker na-meravajo prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski na svojem drugem kanoničnem obiskovanju posvetiti tudi novi veliki altar pri sv. Križu nad Litijo, je včeraj objavljeni vspeled dopolniti, oziroma popraviti takole: 8. julija obiskovanje in birmanje v Šmart-nem pri Litiji, 9. pri sv. Križu, 10. v Štangi, 11. v Zagorju ob Savi, 12. v Boštanju.

(Načelnik cestnega odbora za ribniški okraj) je zopet izvoljen župan soderškiški, g. Jurij Drob-nič, namestnik pa gosp. Jakob Pauser, poštar v Ribnici.

(Ogenj). Dne 13. t. m. ponoči se je vnelo po-slopje posestnika Ant. Znidarja v Vel. Mengšu. Po-gorela mu je hiša in gospodarsko poslopje, tudi streha hiše sosedu Funtek-a je močno poškodovana. Ogenj je vničil tudi vola in dve kravi.

(Za župana izvoljen) je bil v Pečah v kamniškem okraju posestnik Jan. Klopčič iz Selišč, sveto-valca pa posestnik Jernej Barlič iz Goričan in učitelj Mat. Janežič iz Peč.

(Zakupna dobava potrebnosti za vojaštvo.) Za-radi zagotovitve zakupne dobave ovs, sena, slame, drv, premoga, koaksa in sveč za čas od dne 1. septembra 1894 do 31. avgusta 1895 vršile se bodo pismene ponudbene obravnave v uradnih prostorih c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinov in sicer v nastopnih postajah: v Celovcu dne 18. julija, v Mariboru dne 13. julija, v Gradcu dne 9. julija, v Ljubljani dne 4. julija, v Trstu dne 25. julija, v Gorici dne 23. julija, v Pulju dne 27. julija. Na-tančnejši pogoji in ponudbeni obrazci razvidijo se pri c. in kr. vojaškem preskrbovalnem magacinu v Ljubljani do 4. julija 1894 mej 10. in 12. uro do-poludne.

(Občni zbor Slovenskega Alojzijevejšča) vršil se je 14. t. m. v Gorici, ter bil številno obiskan. Za danes iz došlega sporočila zaradi pomanjkanja pro-stora le omenimo, da se je vsprejel odborov nasvet glede nakupa hiše, ter da so navzoči gospodje pre-cejpotrebno vkrenili, da se hiša kmalu kupi. Sporo-čilo prihodnjije.

(Vojaško vežbališče na Fužinah) ne zadošča več tukajšnji vojaški posadki in nje potrebam, radi tega namerava vojaško poveljništvo razširiti napo-minano vežbališče in v to svrhu se pogajati z last-niki sosednih zemljišč, da prepuste najemoma do-tični prostor v vojaške namene.

(Umrli) je v Kamniku gospa Marija Molka, rojena Lenarčič, hišna posestnica, v 80. letu svoje dobe. Pogreb je bil danes popoldne. Naj v miru počiva!

(Občni zbor italijanskega političnega društva za Istro.) Pišejo nam iz Pulja dne 14. t. m.: Včeraj popoldne imelo je italijansko istersko politično društvo svoj redni občni zbor. Udeležba je bila srednja. Predsednik dr. Venier, pozdravivši zbo-rovalce, pričel je zborovanje, pri katerem je bil vladni zastopnik okrajni glavar pl. Rossetti. Predsednik je naglašal ljubeznivo sprejetje v Pulju od strani so-meščanov, ter se spomnil tudi pred dnevi končanih volitev v upravni svet pazinski, katere smatra kot znamenito narodno pridobitev. V imenu Pulja za-hvalil se je dr. Rizzi, kot mestni župan in član društva. Tajnik Bennuti prečital je zatem dolgo poročilo, v katerem naglašala seveda le vspehe in ka-rajoč večino omenja znane koncesije dežel-nozborski manjšini ter želi, da se italijanski poslanci najodločeneje postavijo po robu svojim neprijateljem (to je nam Slovanom.) To poročilo je bilo burno odobravano po fanatičnih zborovalcih. — Odvetnik Vareton je v imenu odbora društvu tolmačil po-ložaj deželnega zbora isterskega z ozirom na jezik. Tudi njemu niso po godu koncesije Slovanom ter vabi somišljenike na složno delo, da se zapreči za-tiranje narodnih (seveda italijanskih!) pravic. Upi-rajoč se na svoj govor predložil je slednjič nastopni nasvet: „Istersko politično društvo upa, da se bodo italijanski deželni poslanci — oziroma na pretečene narodne tradicije — najodločeneje upirali v deželnem zboru vedno rastočim zahtevam Slovanov in ptujemu vplivu ter da si obranijo zgodovinski narodni zna-čaj“. — Proti temu nasvetu govoril je Carlo Marti-netič — renegat, po rodu Hrvat iz Lošinja ter brat isterskega deželnega poslanca in odvetnika v Trstu dr. Ivana Martinetića — predlagajoč, da se v de-želnem zboru ne sme uvaževati predlogov in inter-pelacij, ki so sestavljene v hrvatsko-slovenskem je-ziku. — Dr. Costantini — dotični, ki je odložil svoj deželnozborski mandat — zagovarja predlog predlagan po odvetniku Varetonu pristavljajoč k temu še, da se v deželnem zboru isterskem ima raz-pravljati izključno le v italijanskem jeziku ter da senele ne sme spreje-mati hrvatsko-slovenskih predlogov in interpelacij, temveč tudi govoriti v teh jezikih naj se ne dovoli. (Skoda, da ni zahteval naj slavno deželnozborsko predsed-ništvo hrvatsko-slovenskim poslancem brnico (Maul-korb) obesi na usta. Op. ur.) Zeli tudi naj se izvolijo le taki poslanci v deželni zbor, ki se bodo ravnali po tem sklepu. Ker so nekateri člani govorili proti izraženim željam

in predlogom Karla Martinulića in dra. Costantina ter je društveni tajnik v imenu odbora izjavil, čeprav odobrava predlog dra. Costantina, da v sedanjih okoliščinah ne bi mogel ni jeden odbornik izvršiti takega sklepa, umaknil je dr. Costantini svoj predlog, da se izogne raznim neugodnostim. Ker je dr. Costantini umaknil svoj predlog, usvojil si ga je član Šmerelja (puro sangue italiano) ter zahteval, naj se o njem glasuje. Pri glasovanju je bil jednoglasno sprejet gornji predlog odvetnika Varetosa, pristavek Šmerelja-Constantini pa bil z večino glasov. — Po odobriti računov prešli so na volitev. Predno se je začela, izjavil je predsednik v imenu odbora, da ako bi jih zopet izvolili, izvolitve ne bodo sprejeli. Vkljub tej odpovedi so, bili vsi člani odbora zopet izvoljeni. Na to je dr. Venier zopet ponovil odpoved ter izjavil, da volitve ne sprejmejo. Na predlog dr. Rizija je zbor odločil zborovanje odložiti, da se morejo člani do prihodnjega zborovanja posvetovati o novem odboru, ki bode — seveda — prevzel odgovornost za sklepe radikalnejših zborovalcev.

(Nepotrjen zakon.) Kako službeni „Osservatore Triestino“ naznauja, Njega Veličanstvo ni potrdilo zakona sklenjenega v deželnem zboru tržaškem glede obdačenja pijač. Govori se tudi, da ni potrjen ni jeden zakon tržaškega deželnega zbora, mej temi tudi ne oni o šolstvu. Če je to res, tedaj so si tržaški deželnozborski liberalni juristi zadali prav sramotno spričevalo siromaštva v postavodajstvu.

(Občni zbor „Družbe sv. Cirila in Metoda“ za Istro.) Na podlagi novopotrjenih družbinih pravil, vršil se bode občni zbor družbe sv. Cirila in Metoda za Istro v sredo dne 27. t. m. v Opatiji v prostorih društva „Zora“ ob 4. uri popoldne. Z ozirom na tužne razmere v Istri, pogoršane z ustanovljenjem italijanskih šol po „Legi Nazionale“, upati je, da se isterski rodoljubi mnogobrojno udeležijo tega zbora.

(Bratovščina hrvatskih ljudi v Istri) je razdelila to leto mej dijake 755 gld. podpore. Vsi dijaki (64) so Istre ter se delijo na 5 vseučilišnikov, 19 učiteljskih pripravnikov, 19 gimnazijalcev, 16 iz delavske šole in 5 pripravnikov za učiteljska.

(Poslednja številka „Naše Sloge“) je bila konfiskovana zaradi pazinskih volitev, pri katerih je igrala velika vloga slavnoznana oseba viteza Schwarza. Uredništvo je priredilo drugo izdanje.

(„Lega Nazionale“) odpre ta mesec zopet jedno svojo šolo v čisto hrvatski vasi Zdrenj pri Oprtlju v poreškem okraju. Seveda, odpirati šole v čisto hrvatsko-slovenskih vaseh, znači za „Lego Nazionale“ varovati, italijansko narodnost od strani hrvatsko-slovenske, ki nima niti jedne jedine šole s hrvatskim jezikom v celem poreškem okraju. Ukljub temu, da nimajo Hrvatje nikake ljudske šole z materinim učnim jezikom v tem okraju, ustanavlja „Lega Nazionale“ italijanske šole „a tuttele della nazionalita italiana“ (v zaščito italijanske narodnosti), kateri seveda pretijo hrvatske šole — katerih niti ni. Odpirajmo oči ter stopimo odločno na noge!

(Z Dunaja do Ljubljane — po vodi.) Kedo misli, da se šalimo, temu povemo v tem-le načrtu: Trgovinsko ministerstvo je ces. ruskemu dvornemu svetniku Uno van Beuninyen, bivajočemu na Dunsju, dovolilo pričetek tehniških predbežnih del na jedno leto za načrt plavbenega kanala, ki bi spajal Dunaj in Trst po vodi in bi se dalje dotikal Brucka n. M., Gradca, Spod. Dravograda, Trbovelj in — Ljubljane.

(Oddaja mesa za vojake.) Razpisana je za dobo od 1. julija do konca decembra pri divizijskem artilerijskem regimentu št. 7 oddaja mesa. Ponudbe je vložiti do 20. junija na „Menage-Commission des Divisions-Artillerie Regiments Nr. 7“.

(Razpisana zdravniška služba). Občina Blato v Dalmaciji, razpisuje službo zdravnika s 1400 gold. letne plače brez drugih dohodkov za zdravljenje obč. ubožnikov, poleg tega še lekarno. Službo se podeli na 3 leta. Zhteva se poznavanje hrvatsko-slovenskega jezika. Prošnje na omenjeno občino do 30. t. m.

(Semnji po Slovenskem od 18. do 23. junija.) Na Kranjskem: 18. na Bučki, v Premu, Zalogu, St. Vidu in na Blokah; 20. v Rovišah; 21. v Moravčah in Laščah; 23. v Trzinu. Na Štajerskem: 20. v Vitanju; 21. v Studencu, pri Sv. Tomažu pri Vel. Nedelji; 22. v Sevnici, Šoštanju. Na Primorskem: 18. v Povirju.

Telegrami.

Maročansko vprašanje.

Pariz, 15. junija. Po poročilih iz Tangera so novega sultana priznali že mnogi maročanski rodovi in pa vsi diplomatični zastopniki evropskih držav, le italijanski je nekaj ugovarjal.

Rim, 15. junija. Po došli poročilih je še dvomljivo, če bodo novega maročanskega sultana priznala mesta v notranjih deželah. Španski poslanik bode priznal proglašenje Mulej Abdel-Azisa za sultana, drugi diplomatični zastopniki še pričakujejo instrukcij.

Tanger, 15. junija. Danes se baje slovesno proglasi Mulej Abdel-Azis za novega sultana. Jeden njegovih bratov ugovarja in se je podal proti jugu, da nabira vojakov.

Tanger, 16. junija. Angleški poslanik je poročil, da se je proglašenje Abdul-Azisa sultanom izvršilo dne 12. junija zvečer. Povsod je popolnoma mir.

London, 16. junija. V dolnji zbornici je naznanil drž. tajnik Wal Grey, da vse evropske vlasti žele vzajemno postopati, da se zagotovi status quo v Maroku, v kolikor se stvari tičejo evropskih koristij.

Konjice, 16. junija. Župnik Stiplovšek je v petek umrl v Gradcu; pogreb v Ločah je v sredo zjutraj.

Dunaj, 15. junija. Danes je cesar obiskal delalnice kiparja Benka v Hiezingu in sedel umetniku jedno uro za cesarski kip za poštno poslopje v Trstu, katerega izdeluje ta umetnik. Cesar je izrekel svojo zadovoljnost, da se tako goji plastična umetnost na Dunaju.

Budejevce, 15. junija. Cesar je podelil 15 cekinov za pasijonske igre v Hörntzu.

Opava, 15. junija. Po dosedanjih poizvedbah je pri nesreči v karvinskem premostovniku mrtvih 180 ljudi, kacij dvajset pa ranjenih, in to največ težko. Štirje ranjenci najbrž še umrjo. Pri rešilnih delih se je 10 ljudi smrtno ponesrečilo. Ker še dalje gori, spodnjih mrličev ni mogoče iz jame spraviti. Prva eksplozija je bila ob desetih zvečer, potem pa še štiri in sicer zadnja ob polu najstjih.

Krakov, 15. junija. Kardinal Dunajevski je zbolel in je moral ostati v postelji. Bati se je vnetja pljuč.

Budimpešta, 15. junija. Pri žrebanju Josciu-srečk je glavni dobiček 10.000 gld. dobila serija 3329, št. 74; po 1000 gld. dobita seriji 1942, št. 79, in 2916, št. 91, in po 500 gld. dobita seriji 5013, št. 4, in 6597, št. 19.

Budimpešta, 15. junija. Danes je Werkerle zagovarjal valutne predloge, potem se je debata zaključila. Jutri so le še končni govori in glasovanje.

Rim, 15. junija. Danes se je končalo zaslišavanje prič v obravnavi proti Tanlongu pred porotnim sodiščem.

Lipsija, 15. junija. Državno sodišče je zavrglo pritožbo Placka, Dewalda in Schweinhagena proti razsodbi berolinskega deželnega sodišča, ki jih je obsodilo v ječo zaradi razžaljenja finančnega ministra in državnega kancelarja.

Berlin, 15. junija. Od danes dalje je prepovedano dajati dvorane za socijalistične shode v Berlinu in okolici z visokimi globami.

Peterburg, 16. junija. S carjevičem je potoval v Anglijo duhovni pastir carske dvojice.

London, 15. junija. Na ladiji, ki se je pri West-Bortu potopila, je bilo tudi 110 delavcev, dosedaj so jih 24 izvlekli iz vode.

Kazan, 15. junija. Razletela se je tukajšnja tovarna za brezdimni smodnik. Sedem delavcev je mrtvih in poslopje je popolnoma razrušeno.

Batum, 15. junija. Užgala se je čistilnica petroleja in rezervoar kerosina neke belgijske družbe.

Popolnoma svilene tiskane foularde

od 75 kr. do gld. 3.65 meter — (kacij 400 različnih bač) — potem črno, belo in barvasto svileno blago od 45 kr. do gld. 11.65, gladko, progasto, prižasto, vzorčasto, damasti itd. (kacij 240 različnih bač in 2000 različnih barv, narčtov itd.) poštnine in carine prosto. Vzorci pošljejo se z obratno pošto. Pisma veljajo 10 kr., dopisnice 5 kr. v Švice.

Tovarna za svileno blago G. Henneberg
(10 2) (c. in kr. dvorni založnik v Čurihu (Zürich). (16-7)

Vsebina 12. zvezka 1894:

1. P. Florentin Hrovat, vodja ljudske šole in slovenski pisatelj. Spisal B. 2. Mladosti ni! Zložil Slavin. 3. Viljem Ostrovrhar. (Tragedija v petih dejanjih.) Spisal Anton Medved. 4. Gospa s pristave. (Zgodovinski roman.) Spisal I. Kraljev. (Dalje.) 5. Pastirju. Zložil Anton Medved. 6. Tolažba. Zložil J. O. Golobov. 7. Loka. (Krajepisno zgodovinska črtica.) Spisal Fr. Pokorn. (Dalje.) 8. Železnica Ljubljana-Novo mesto. Sestavil Fr. Različnik. (Dalje.) 9. Književnost. 10. Umetnost. A. Glasba. B. Kiparstvo. 11. Raznoterosti. — Slike: 1. P. Florentin Hrovat. 2. Brizinški mesni glavar v Škofji Loki. (Po sliki ljubljanskega muzeja narisal Lj. Grilec.) 3. Dolenjski poštni voz v pokoju. (Fr. A.) 4. Višnja gora. (Fotogr. Davorin Rovšek.) 5. Pogled s trebaniskega vrha na Trebuje in severno stran. (Fotogr. Fr. A.) 6. Predor pod Šmarjem. (Fotogr. J. Šiška.) 7. St. Lovrene ob Témenici. (Fotogr. Fr. A.) 8. Trebnje. (Fotografiral Fr. A.)

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		barometra v mm	termometra po Celziju			
15	7. u. zjut.	733.0	10.0	sl. vzh.	del. jasno	0.00
	2. u. pop.	733.0	20.4	sl. szap.	del. oblač.	
	9. u. zveč.	735.2	13.2	brezv.	jasno	
Srednja temperatura 14.5°, za 3-8 pod normalom.						

Vpis tvrdke.

Pri c. kr. dež. kot trgovinskem sodišči izvršil se je vpis tvrdke „Rozalija Podkrajšek“, obrt z drobnim blagom in suhimi cvetkami. Imeteljica obrti je gospa Rozalija Podkrajšek. — Dalje se je podelilo pravo prokure pri tvrdki „August Tschinkel Söhne“ zasebniku Oskarju Tschinklu iz Schönfelda na Češkem.

Konserv. obrtno društvo v Ljubljani.

P. n.

Zabavni odsek konserv. obrtnega društva v Ljubljani sklenil je prirediti cenj. svojim članom, njih družinam in prijateljem društva v nedeljo, dne 17. junija

prijateljski

zabavni večer

na vrtu doma rokod. pomočnikov, Poljske ulice 10. (Ob slabem vremenu v veliki dvorani.)

Na vspejedu je pozdrav, petje, godba in primerna zabava.

Začetek točno ob 6 uri zvečer. Vstop prost.

Prav obilne udeležbe se nadeja in uljudno vabi vse člane, njih družine in prijatelje društva

ODSEK.

Cenj. člani se opozarjajo, da so nekateri izmed društvenikov priredili na kegljiščih rokod. doma prijateljsko kegljanje ob četrtnih zvečer pričeni ob 8. uri. Tega kegljanja smejo se udeležiti vsi člani in po njih vpeljeni gostje.

Zahvala.

342 (1)

Iskreno zahvalo izrekam vsem, ki so mi ob smrti moje soproge

Elizabete Debeljak roj. Gašperin

skazali toliko sočutja ter rajno v tako obilnem številu spremili na pokopališče.

Priporočam pokojno v pobožno molitev in blag spomin.

V Škofji Loki, dne 15. junija 1894.

Janez Debeljak,
vpok. pismonoša.

Restavracija na juž. kolodvoru.

Danes v soboto dné 16. junija
in vsako sledečo soboto

velik vrtni koncert

orkestra z godali na lok,

katerega izvaja

sl. godba c. k. pešpolka kralj belgijski št. 27.

Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Vstopnina 20 kr.

Otroci so prosti.

Hkratu naznanjam častitemu občinstvu, da sem dal restavracijske prostore popolnoma obnoviti, da bodo obiskovalci imeli prijetno bivališče.

Točilo se bode od danes poleg dobrega Reiningshaus-ovega piva tudi mnogostranski odlikovano budevjiško eksportno pivo (pivovarna ustanovlj. l. 1795), razna tu- in inozemska točilna, mizna, desertna in šampanjska vina, kot specijalnost Stainoerski „šilher“.

Za dobra jedila se bode posebno skrbelo in v vsakem oziru gledalo, da restavracija na južnem kolodvoru ostane na dobrem glasu.

Za mnogobrojni obisk prosi

z velespoštovanjem

Franc Kaube,

restavratér na juž. kolodvoru.

344 1—1

Janez Novak,

barvarski mojster in posestnik na Križu štev. 29,

pošta Kamnik na Kranjskem,

priporoča se prečast. duhovščini in gospodom podjetnikom za izvrševanje vsakovrstnih barvarskih del, kakor barvanje stolpnih streh itd.

Popravlja in pozlačuje tudi stolpne križe, strelovođe itd. brez posebnih priprav, z najmanjšimi 343 okolnostmi po prav nizki ceni. 3—1

Ker deluje že mogo let v označenih strokah, torej jamči za vsako po njem izvršeno naročilo. — Mnogo priznalnih in pohvalnih pisem je na razpolago.

Fran Stare,

sobni slikar,

v Ljubljani, Breg št. 20

priporoča se v izvrševanje vseh v

dekoracijsko-slikarsko stroko
spadajočih del 262 17-9

z zagotovitom okusno-modernega dela proti
zmerni ceni.

France Pavšner

krojač v Ljubljani

naznanja preč. duhovščini in sl. občinstvu, da se je
preselil v Dijaške ulice št. 9.

Ob enem se prav toplo priporoča v izdelovanje
talarjev, sukenj, havelok in
razne obleke 182 26—12
ter zagotavlja trajno delo in uljudno postrežbo.

Na Najvišje povelje Nj. c. in kr. apostolskega veličastva.
Bogato oskrbljena po c. kr. ravnateljstvu loterijskih dohodkov
zajamčena

XXIX. državna loterija

5 za civilne dobrodelne namene.

3135 dobitkov v skupnem znesku 170.000 gld. in
sicer: 1 glavni dobiček s 60.000 gld., z dvema predodobitkoma
in dvema podobitkoma à 500 gld., 1 glavni dobiček s 30.000 gld.,
z 1 predodobitkom in 1 podobitkom po 250 gld., 2 dobitka po
10.000 gld., 10 dobitkov po 1000 gld., 15 dobitkov po 500 gld.,
100 dobitkov po 100 gld., naposled serijski dobitki v skupnem
znesku 30.000 gld. — Žrebanje se bo vršilo nepreklicno dné
21. junija 1894. — Srečka stane 2 gld. avstr. velj.

Podrobnejša določila ima igralni načrt, ki se dobiva brez-
plačno s srečkami pri oddelku za državne loterije Dunaj. I.,
Riemergasse 7, II. Stock, im Jakobshofe, kakor tudi po mnogih
prodajalnicah. — Srečke se pošiljajo poštne proste.

Na Dunaju, v marcu 1894.

176 6—6

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dohodkov,
oddelek državne loterije.

Dva parna stroja

s 30 oziroma 50 konjskimi silami in parni
kotel, oddajo se zaradi pretvorjenja to-
varne. Stroja in kotel so še v vršbi na ogled.

Vpraša naj se v paromlinu v Celju,
Štajersko. 332 3—3

Franc Ivan Kwizda,

c. in kr. avstr.-oger. in kr. rumunski dvorni založnik.

Že nad 30 let z najbolj-
šim vspehom v rabi
v mnogih dvornih
hlevih, v znami-

tejših zasebnih in vojaških hlevih, okrepčuje
pred in ojačuje po velikih naporih, pri iz-
pahnenju, otpnelosti itd. ter ojači konja za iz-
redno težko vožnjo in tek.

Kwizdov restitucijski fluid

c. in kr. priv. voda za umivanje konj.

Steklenica velja 1 gld. 40 kr.

V.

Glavna zaloga: Okrožna lekarna, Korneuburg p. Dunaju.

Pri nakupovanju pazi naj se na varstveno
znamko ter zahteva 135 20 6

Kwizdov restitucijski fluid.

Dobiva se v vseh lekarnah in droguerijah.

MATIJA HORVAT,

čevljarski mojster,

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32,

priporoča se prečast. duhovščini in sl. občinstvu v
obila naročanja raznovrstnega

Obuvala

katere izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivo trpežnega
blaga in po zahtevi od najfinejše do najprostejše
oblike. 16 12—6

Naznanilo.

Plemenski bik, od deželnokme-
tjske in vladne komisije spoznan kot pri-
praven za spuščanje, je proti običajni od-
škodnini na zazpolago. Dunajska cesta št. 35
(Bežigrad) v Ljubljani. 313 3—3

Zahtevajte edino le

„Zacherlin“,

ker je najhitreje in najgotoveje moreče sredstvo

za vničevanje vsakovrstnih mrčesov.

Kaj bi moglo jasneje govoriti za nedosežno moč
in dobroto, kakor njega ogromna razširjenost, ker
se „ZACHERLIN-a“ prodaja vsaj dvanajstkrat to-
liko, kakor vsacega drugega sredstva.

Zahtevajte vselej le zapečateno steklenico
in le tako z imenom „ZACHERLIN“. Vse drugo je
ničvedno posnemanje. Steklenice veljajo: 15,
30, 50 kr., 1 gld., 2 gld., razprševalec „ZACHER-
LIN-a“ 30 kr. 170 (12—4) a

Pristni „ZACHERLIN“ prodajajo v Ljubljani:

Krisper Anton,
Luckmann Ivan,
Klauser J.,
Jeglič & Lesko-
vic,
Lassnik Peter,
Perdan Ivan,
Wencel H. L.,
Terdina Josip,

Fabian Ivan,
Karinger Karol,
Kastner Mihael,
Kordin Josip,
Lavrič M.,
Lenček Alojzij,
Planinšek Karol,
Schiffer Viktor,
Suppan M. E.,

Schussnig & We-
ber,
Spoljarič J.,
Jebačin Ivan,
Lekarna Trnkó-
czy,
Ječminek Anton,
Reitz Jernej,
Scharabon A.

Dobi se tudi v vseh večjih krajih na Kranjskem.

Znižane cene!

ANDR. DRUŠKOVIC

trgovec z železnino v Ljubljani, Mestni trg št. 9 in 10
prodaja kakor bi bila

„razprodaja“

vse potrebno za stavbe, kakor cement, traverze, železniške šine za
oboče, kovanja za okna in vrata, lopate, krampe, štorje itd. itd.,
vsakovrstno kuhinjsko orodje, poljedelska orodja, posebno v veliki
izberi

drevesa (pluge)

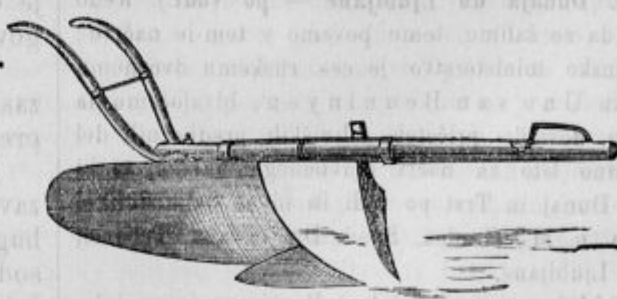
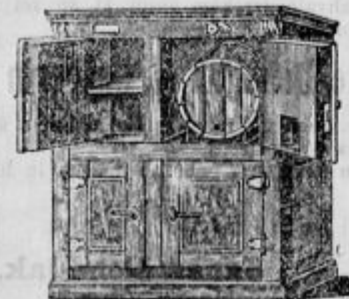
štedilna ognjišča in njih posamezne dele, pozlačene nagrobne križe
in sploh vse v njegovo stroko spadajoče.

Posebno pa opozarjam gg. krčmarje na svojo veliko zalogo vsako
vrstnih ledenic (Eiskasten) za pivo in jedila in gg. posestnike žag na
izborne vodne žage in pile, za kojih jakovost se jamči.

Zunanja naročila se takoj in vestno izvršé. Kar bi ne ugajalo, se radovoljno zamenja
istotako se kupljeno blago radovoljno pošilja na dom ali na napovedani kraj

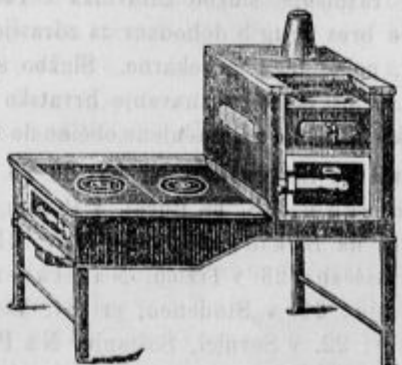
Ceniki pošiljajo se na zahtevanje brezplačno in franko.

159 16

Kovači! Tu kupujete železo naj-
ceneje, pri pošteni vagi
in prijazni postrežbi. Poskusite, in se bodele
prepričali!

CARBOLINEUM!

Po znižani ceni!

Drobtinice

Uredil dr. Fr. Lampe. — Izdala katol. družba za Kranjsko.

Letniki **XXI, XXII, XXIII, XXIV, XXV, XXVI** po 60 kr., letnik **XVII** 80 kr., po pošti 10 kr. več.

Zanimiva vsebina z nekaterimi slikami. — Primerna knjiga za slovenske družine.

Dobivajo se v „Katoliški družbi za Kranjsko“ v Ljubljani, Stari trg št. 13.

Naznanilo prevzeta Rešove gostilne na Brezjah na Gorenjskem št. 43.

Naznanjam spošt. obiskovalcem priljubljene Božje poti na Brezjah in romarjem, da sem prevzel z dnem 10. junija

prejšnjo Rešovo gostilno za romarsko cerkvijo na Brezjah

kjer bodem točil popolno naravno črno in rumeno vino pridelka okolice tržaške liter 4 kr. o-neje nego v drugih krčmah. Točil bodem tudi izvrstno vedno sveže Koslerjevo pivo, ter postregel s ceno ukusno kuhinjo. 334 3-3

Priporočam se v prav mnogobrojni obisk ter beležim velespoštovanjem

Ivan Žerjal.

Vsi stroji za kmetijstvo
vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitla, trilese
čistilne mline za žito
rezalnice za krmo
Avtomatični
aparati proti porenosper
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje
predmetle za klet, sossalnice za vse namene, mline v
kmetijstvu, vinarstvu in moštarstvu
režalnice v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ
Nr. 22 Praterstrasse Nr. 49.

Najboljše stroje v svetovni in domači industriji
Najboljše stroje v svetovni in domači industriji
Najboljše stroje v svetovni in domači industriji
Najboljše stroje v svetovni in domači industriji

Cene so po razpisu. — Stroji se daje na poskušajo.
Prostovoljno znanje pisanja!

272 15-4

IZJAVA.

V varstvo svojim p. n. naročnikom, kakor tudi v obrambo daleč na okrog slovečih izvrstnih izdelkov lastnega paromlina izjavljam, da dosihmal nisem otvoril pod svojim imenom niti v Kočevju, niti kje drugod na Dolenjskem zaloge svoje moke in drugih mlinjskih izdelkov.

Da se vsakdo varuje škode in prevarjenja, priporočam svojim p. n. naročnikom, da blagovolijo meni namenjena naročila pošiljati le naravnost v **Jarše-Mengiš** ali pa v mojo zalogo v **Ljubljani, Dunajska cesta št. 18**, ker razpošiljam svojo pristno in izvrstno moko in druge izdelke lastnega mlina le naravnost iz mlina ali od gori omenjene zaloge v Ljubljani.

Z odličnim spoštovanjem

Peter Majdič,

posestnik mlina s parom in turbino

v Jaršah pri Mengšu.

330 3-3

V varstvo svojim p. n. naročnikom in v obrambo dobrega glasa, ki slovi daleč na okrog o izdelkih mojega paromlina, objavim, da dosihmal nisem otvoril niti v Kočevju ali Rudolfovem, niti kje drugod na Dolenjskem zaloge svoje moke in drugih mlinjskih izdelkov.

Da se vsakdo varuje škode ali prevarjenja priporočam vsem p. n. naročnikom, da blagovolijo meni namenjena naročila pošiljati le naravnost pod mojim naslovom v **Celje**, ker razpošiljam svojo pristno in izvrstno moko in druge izdelke le naravnost od lastnega paromlina v Celju.

Z odličnim spoštovanjem

Peter Majdič,

posestnik parnega mlina

v Celju, Štajersko.

331 3-2

DR. ROMAN JACOBI,

zobni zdravnik v Ljubljani, Stari trg št. 4,

ustavlja po najnovejši in najboljši metodi

umetne zobe in zobovja.

Plombira in trga zobe brez bolečin. Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ordinira od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. — Ob praznikih od 9. do 11. ure dopoldne. — Ob petkih za siromake od 9. do 10. ure dopoldne. 78 (10)

Živela konkurenca!!

Od nedelje dné 17. junija t. l. naprej točila bode se v znani gostilni

„pri sv. Janezu“ na Poljanah

večja zaloga pristnega vlanskega istrskega in dolenjskega vinskega pridelka po znižani ceni in sicer:

liter po 24, 36 in 48 kr.

Vabi se k obilni udeležbi.

345 1-1

Javna zahvala.

Zdolej podpisani Aleš Brank imel sem svoja poslopja pri

ogersko-francoski zavarovalnici

„Franco Hongroise“

proti požaru zavarovana.

Dné 10. maja t. l. uničil mi je požar zavarovano poslopje, in ker mi je omenjena zavarovalnica po njenem glavnem zastopu v Ljubljani zavarovalno svoto točno in brez vsekakoršnega odbitka izplačala, veže me dolžnost taisti svojo srčno zahvalo izreči in jo vsakemu najtoplejšje priporočati.

Skaručina, dné 7. junija 1894.

Aleš Brank s. r.

346 1-1

Preselitev kamnoseške obrti in priporočilo.

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi uljudno javljam, da sem preselil in popolnoma prenovil svojo

kamnoseško delalnico

s sv. Petra nabrežja v

Poljske ulice šte. 49 v Ljubljani

(nasproti učiteljsku in poleg Hafnerjeve pivarne)

kjer bodem izvrševal vsa v kamnoseški obrt vatevajoča se dela vestno, iz dobrega, trpežnega različnega kamnja po možno nizki ceni. V zalogi imel bodem še v večji izbiri vsakovrstne

nagrobne spomenike

naročene pa izdeloval po izbranih obrisih ali načrtih po želji cenj. naročnikov. Zahvaljujoč se za dosedanje mnogostransko naklonjenost priporočam se i nadalje osobito prečast. duhovščini in stavbinskim podjetnikom v izvrševanje cerkvenih umetnih in stavbenih kamnoseških del.

Velespoštovanjem

254 12-8

Ignacij Čamernik, kamnosek, v Poljskih ulicah šte. 49 v Ljubljani.

F. P. Vidic & Co.

v Ljubljani

266 25-7

priporočajo po najnižji ceni:

Mosaik (chamotni) tlak

za cerkve. Pripozna spričevala od že napravljenih tlakanj so na razpolago.

Lončene peči vsake barve.

Zarezane strešnike, najboljše in najcenejše kritje.

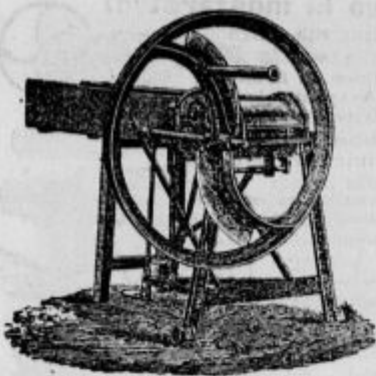
Roman in Portland cement.

Cevi iz kamenine za vodovode, stranišča itd.

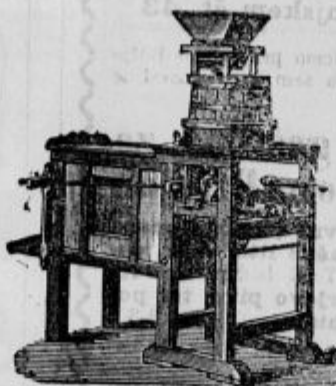
Nasade za dimnike.

Drainage cevi za sušenje močvirnih zemljišč.

Najboljši in najcenejši vir nakupovanja

kmetijskih
strojev in orodja
Strojev
za vinarstvo
vsakovrstnih
sesalnik
pralnih strojev
ovijalnikov,
zravnalnikov
perila
patentovanih
mlinov
za domačo upo-
rabo,

239 na vitle, vodno ali parno gonilo itd. je pri (52-9)

Avgustu Kolb, tovarna strojev

Dunaj, II., Pasettistrasse 29-31.

Prijazna poštena postrežba. — Ugodni plačilni pogoji. — Jamčenje.
Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Pod Trančo **J. SOKLIČ** Gledal. ulice
štev. 1 štev. 6
v Ljubljani

priloga osobito prečast. duhovščini in sl. občinstvu
v mestih in na deželi izbrano svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih
klobukov
turističnih klobukov, čepic

Tovarniška zaloga
lohotnih klobukov c. kr. doornih
zložnikov A. J. Fichter v Gradcu.

po raznovrstnih kakovosti blaga primerno nizkih cenah

Katoliška Tiskarna

priloga raznovrstne

vizitnice
po nizki ceni.

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar

v Ljubljani, Gledališke ulice štev. 8

opozarja prečast. duhovščino in cerkvena predstojništva na svojo dobro urejeno

podobarsko in pozlatarsko delalnico

v kateri izdeluje vsa v njegovo stroko vstevajoča se dela natančno, vestno, po
poslanih narisih ali lastnih načrtih po možno nizkih delu primernih cenah.

V zalogi ima vsakovrstna **razpela**, pripravna za misijone, procesije, šole
in zasebna stanovanja.

Naročila na **križeva pota** izvršuje prav ukusno in lično. 114 40-17

Domača zanesljiva trdka!

Tovarniška zaloga pristnih švicarskih izdelkov!

Najboljše in najcenejše

žepne in stenske ure
ure budilnice

zlate, srebrne in nikelnate ve-
rižice, medaljone, prstane, za-
pestnice, naprsne igle prodaja in
ima v zalogi

Fr. Čuden

v Ljubljani Mestni trg, nasproti rotovžu.

Popravila tudi najtežavnejša iz-
vršuje tekom 14 dni. — Za blago pri-
jem kupljeno istotako za natančno po-
pravo jamči. 158 14

Ceniki s podobami so franko na razpolago.

Zaloga in zavod za izvršitev civilnih in duhovniških oblek
za prečastito duhovščino

„pri rudečem križu“

623 52-26

Viljema Skarda

IV., Waltergasse 1, Dunaj, IV., Favoritenstrasse 28

priloga za pomlad in poletje 1894:

Civilno in duhovniško
ter redovniško obleko za
duhovnike

kot: Havelock, vrhne
suknje, duhovniške
suknje itd.

Liturgično opravo
natančno po cerkvenih
predpisih izvršeno:

birete, kolarje, napr-
nice, vsakovrstne du-
hovniške čepice.

Paramente preskrbuje
po najnižji ceni.

Izvršuje se točno, iz naj-
boljšega, trpežnega blaga,
natančno izdelano; neuga-
jajoče vzame se nazaj.

Plačuje se tudi na obroke. — Blago po meri je na razpolago.
Ceniki in vzorci na zahtevo brezplačno.

Schichtovo patentno milo

z varstveno znamko labuda, je ne-
oporekljivo najboljšo sredstvo, da
dobiš **snežnobelo perilo**, za

čiščenje volnenega, svilnega
in barvastega blaga,

kakor dokazano najboljšo **razku-
ževalno sredstvo** za vsakršno
perilo in pri tem popolnoma ne-
škodljivo za perilo in roke. 155 1

Zaradi izvrstne kakovosti so sloveča tudi

Schicht-ova štedilna jedrčna mila,

katerih ne presega noben konkurenčni izdelek. Ta mila imajo po tem,
kake vrste da so, jedno teh-le varstvenih znamk: 302 12-2

Jurij Schicht, Ustje ob Labi (Aussig a. d. E.),
tovarna za milo, sveče in palmovo jedrčno olje.

Dunajska borza.

Dne 16. junija.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 25 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 . 20 .
Zlata renta 4%, davka prosta	120 . 85 .
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97 . 95 .
Akeije avstro-ogerske banke, 600 gld.	997 . — .
Kreditne akeije, 160 gld.	353 . 75 .
London, 10 funtov strl.	125 . 20 .
Napoleonodor (20 fr.)	9 . 96 .
Cesarski cekini	5 . 91 .
Nemških mark 100	61 . 32 1/2 .

Dne 15. junija.

Ogerska zlata renta 4%	120 gld. 65 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 . 10 .
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	148 . — .
5% državne srečke l. 1880., 100 gld.	157 . 75 .
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197 . — .
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 . 50 .
4% kranjsko deželno posojilo	97 . 60 .
Kreditne srečke, 100 gld.	196 . 25 .
St. Genois srečke, 40 gld.	70 . — .

4% srečke dunajske parobrodne družbe	146 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 . 25 .
Rudolfove srečke, 10 gld.	22 . 25 .
Salmove srečke, 40 gld.	73 . — .
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50 . — .
Ljubljanske srečke	24 . 30 .
Akeije anglo-avstrijske banke, 300 gld.	152 . 75 .
Akeije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 3090	— . — .
Akeije južne železnice, 300 gld. sr.	107 . 25 .
Papirnih rubeljev 100	134 . 37 1/2 .

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za izgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka.

Kulatna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pejasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.